

JAVA-BODE.

NEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE- BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1854.

Zaterdag 16 December.

N°. 100.

Prijs per halfjaar voor Batavia f 12.50
" " " " Java " 15.—
" " " " Buitenbezittingen " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met dertien herhaling is ZENTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Bij de hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indië.

Tot lid, de heer G. Wassink, kolonel, chef over de geneeskundige dienst in Nederlandsch-Indië.

Tot lid, de heer C. G. von Dentzsch, kolonel, chef van het wapen der artillerie.

Bij den Residentieraad van Djokjakarta.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, de heer G. E. P. H. de Kock van Leeuwen.

Op zijn verzoek, eervol, als lid de heer L. J. van Beusecham.

Benoemd:

Tot lid, de heer mr. J. E. de Klerk, landhouder aldaar.

Tot lid, de heer J. Helmers, gepensionoord kapitein der infanterie.

Ontslagen:

Uit zijn betrekking, de geschorste zoutverkoop-pakhuismeester te Soerabaja P. Munnich.

Benoemd:

Tot 2den amanuensis van het civiel weduwen en weezen fonds in Nederlandsch-Indië, de hoofdcommissie bij de directie der middelen en domeinen A. Muller.

Tot assistent-resident van Ponorogo, residentie Madioen, de assistent-resident van Lebak, residentie Bantam, V. A. L. P. Bekking.

Tot assistent-resident van Lebak, residentie Bantam, de ambtenaar op non-activiteit, laatst assistent der eerste klasse bij de indigo-cultuur, P. C. E. Carolus.

Tot controleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Westkust van Sumatra, de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur aldaar F. G. L. C. J. Spangenberg.

Goedgekeurd:

dat door den Directeur der Middelen en Domeinen

Zijn Benoemd:

Tot ondercommissie bij de ambulante recherche te Batavia, de ondercommissie der eerste klasse bij de recherche, tevens gezaghebber van den recherche-schoener, A. N. H. de Vogel.

Tot commissie bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Padang, de klerk bij de algemeene rekenkamer J. F. C. Lijder.

Is Beveerd:

Tot ondercommissie der eerste klasse bij de recherche te Batavia, tevens gezaghebber van den recherche-schoener, de ondercommissie der tweede klasse B. van Rijkersma.

Is Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, van het gezag over den recherche-schoener, de ondercommissie der eerste klasse bij de recherche te Batavia, A. N. H. de Vogel.

Is Overgeplaatst:

Bij de sedentaire recherche, als ondercommissie der eerste klasse, de ondercommissie der ambulante recherche te Batavia, A. H. Beijer.

dat door den Directeur der Cultures,

Bij het kader der landelijke inkomsten en Cultures.

Zijn geplaatst:

de residentie Rembang, de benoemde controleur der derde klasse J. C. A. Scharf.

de residentie Samarang, de ambtenaar ter beschikking J. J. de Graaf.

Verleend:

— tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den secretaris der wees- en boedelkamer te Samarang R. W. H. Ramdohr.

Vendutien.

Op Maandag 18 December, voor het woonhuis van den heer W. Gijbers, op het Molenvliet.

Op Dingsdag 19 December, voor een huis op kampong Bandan.

Op Woensdag 20 December, voor het militair afdelings-kledingmagazijn te Weltevreden.

en

tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Op Donderdag 21 December, ten huize van den weledelgestr. heer kapitein F. G. Riess, in gang Paulonus, door gebr. *Roselje & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis, van *John Pryce & Co.*

Op Vrijdag 22 December, voor het commissiehuis van A. van Ommeren & Co.

Vertrekkende Personen.

Boelhouwer en echtgenoot. — T. J. Witter. — Jonathan Rigg.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 7 tot 14 December 1854.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. C. R. V. van Es, van de reede. J. K. H. Phitsinger, van Cheribon. — J. S. Landberg, van de reede. — F. H. Zoegelaar, van Nederland. — Pels Rijkten, van Macassar. — J. C. Hascaril, van Peru.

MARINE HOTEL. G. H. Clouting, van Anjer. — C. Vonck van Samarang. — Mevr. L. M. Boom en 4 kinderen, van idem. — J. J. Prange, van Cheribon. — Cornelis Beth, van idem. — D. A. Zoelstra, van Tagal. — D. C. Burgemeester, van Cheribon. — R. R. Pereira, van Poerwacarta. — W. van Aalten, van idem. — H. A. M. Oosthoek van idem. — D. P. J. Baudoin, van Macassar. C. P. van der Star, van de reede.

JAVA HOTEL. J. J. Mispelblom Beijer, van Samarang. — H. A. Taijn, van idem.

HOTEL WILLEM II. G. Varkevisser, van de reede.

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Mevrouw C. Hill, de Neufville.

SOERABAYA, den 7den December 1854. (2047)

Overleden de heer P. M. Berg, laatst Scheeps kapitein.

SOERABAYA, 7 December 1854. (2047)

Vendutie

op Maandag den 18den December,

voor het woonhuis van den heer W. F. Gijbers, op het Molenvliet, van:

Twee spannen hard loopende en goed gedresseerde Wagenpaarden, zijnde Makassaarsche Ijzerschimmels, ook geschikt voor een span van vieren, een span Makassaarsche hard loopende en goed gedresseerde Witschimmels, een Victoria Wagen, zoo goed als nieuw, Bloemen in Potten, Mahoniehouten en andere soorten Meubelen, als: Canapés, Stoelen, Kasten, Ledikanten, Tafels, enz., Spiegels, Schilderijen, Engelsche Hang- en Tafel Lampen, hangstolpen, Martavanen, enz. (2030)

A. VAN OMMEREN & Co.

zullen op de Vendutie van Maandag den 18 dezer, voor het woonhuis van den heer W. F. Gijbers op het Molenvliet, mede verkoopen zonder reserve:

Eene factuur nieuwe massief Mahoniehouten Meubelen, bestaande uit: Hang- en Kleerkast, Causeuse, Chaises longues, Salon Stoelen, Eet- en andere Tafels, Knappen, enz. (2031)

VEN DUTIE

op Woensdag den 20 December,

tegen 4 pCt. Vendusalaris,

voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

van 30 oxhoofden Wijn, 100 vaatjes Boter, Provisiën en Dranken, Havana-Sigaren, Glaswerk waarbij Stolpen voor Lampen geheel modern, 100 kistjes Amerikaansche Waschzeep van p. m. 25 f, kistjes met Timmermans Gereedschappen zeer geschikt voor huishoudelijk gebruik, 2 groote en 4 kleine Draaiorgels, eenige kisten Modestukken en Parfumeriën, etc., etc., en voor rekening van wien zulks mogt aangaan, van 30 kisten meer of min beschadigde gebleekte en ongebleekte 1/4, 1/2 en 3/4 Madapollams, 3 kisten gaveven Sarongs, eenige kisten Drills, etc., etc. (2036)

Vendutie

op Donderdag den 21 December 1854,

uithoofde van vertrek, ten huize van den WelEd.

Gestr. Heer Kapitein F. G. Riess, in Gang

Paulonus, door Gebr. *Roselje & Co.*

van een zoo goed als nieuwen Inboedel, bestaande uit Canapés, Fauteuils, Stoelen, Consoles en Tafels met Marmeren Bladen, Ledikanten, Kasten, Speeltafels, Schilderijen, Hang- en Tafel Lampen, Porceleinen Tafelservies, fraai Glas- en Pleetwerk, voorts een Span uitmuntende Makassaarsche Wagenpaarden, een perfect gedresseerd Batta Rijpaard, een zoo goed als nieuwe Victoria Wagen, een Palanquin, eene fraaije collectie Bloemen in potten, etc. Daags te voren te bezichtigen. (2067)

Op de Vendutie van Donderdag den 21 December aanstaande

in Gang Paulonus, zal mede worden verkocht een Span van twee WAGENPAARDEN, geel van kleur, hoog 4 voet 6 duim. Pas uit de Preanger aangebragt.

(2068) GEBR. ROSELJE & Co.

Op Donderdag den 21 Dec. 1854,

Voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.* tegen 4 pCt. vendusalaris van eene partij beschadigde en onbeschadigde Lijnwaden, ongebleekt Drill, Zilverwerk, alsmede van 1 Brillant van circa 9 karaat. (2069)

Verkoop van Huizen.

De Ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Vrijdag den 22 dezer, voor rekening des boedels van wijlen *Awal Oedien* verkoopen:

Een Woonhuis met Bijgebouwen en

Wagenhuis,

van Steen met Pannen gedekt, zijnde Opstal, staande op den grond van *Tan Kangwie* op Pasar Lama, verhuurd geweest zijnde voor f 100.

En voor rekening van anderen, een Opstal, zijnde een Steenen MUIS en een KOOKHUIS van Bamboes, beide met pannen gedekt, staande in kampong Cramat. (2054) A. VAN OMMEREN & Co.

Eene Weddingschap.

HET WERKELIJK LEVEN NAVERTELD DOOR E. F.

„Het is onmogelijk,” riep *Emma*. — „En toch is het waar,” antwoordde *Moorman*. „Gij zult u binnen weinige minuten met eigene oogen van de zaak kunnen overtuigen.” — „Eer geloof ik het ook niet,” sprak *Emma* lagchende, en toch vol ernst: „het verweende, zijn geglaceerde dametje en onze doodnuchtere *Barond Wagenaar* zouden geëngageerd, zouden een paar zijn?” — „Ja, en wel een zeer gelukkig paar,” voltooid *Moorman*. — „Het is mogelijk,” verzekerde *Emma*. „Na eene kennismaking van vier weken...” — „Reeds liefde, en wel vurige liefde,” sprak *Moorman*. — „Twee zulke tegenovergestelde karakters...” — „Door liefde vereenigd.” — „Een verbond van de schreeuwende contrasten” — „In liefde gegrondvest. Als zij zoo goed wilt zijn even aan het venster te komen, dan kunt zij zelve zien of ik gelijk heb al dan niet.”

Een fraai rijtuig kwam in dit oogenblik de straat op, *Emma* kon niet ontkennen, dat het de equipage van den vice-president was. Een fijn, bleek meisjesgezicht keek er uit, een paar schitterende, gelukzalige meisjesoogen zochten het venster, waaraan *Emma* stond, en eene naar boven geworpene pantomime duidde aan, dat

EEN JAGT-AVONTUUR VAN HENDRIK IV. (slot).

De praatschuwe *Vicomte* zag vreemd op, maar boog zich — de schoone weduwe stond verbaasd... wilde spreken... en...

— En — vervolgde de Graaf — de hooge, vermoende Dame *Châteline* de *VERSAC*. Eerste Staatsdame in hare Majesteit de Koningin van Frankrijk...

Mevrouw de *VERSAC* zank, dat behoorende, bijkans een, doch de Graaf ondersteunde haar, kuste haar de hand, en zeide:

— Wie zou zich niet gelukkig achten, Mevrouw! als in de plaats ware van mijn vriend d'ENTRAGUES, doch dat mij betreft zou dat niet mogen zijn, want mijne zinnelinge *MARIA DE MEDICIS* is volmaakt welvarende.

— De Koning! — riep Mevrouw de *VERSAC*.

— De Koning! — riepen te gelijk *ROSE*, de priester,

de ambtschrijver.

— Ja, *contre-saint gris*! Ja, de Koning die zijne

eene vriendin wilde uithuwelijken en regt gelukkig

moeder en dochter beiden bogen de knieën voor den

heden *HENDRIK den Vierde*; — want het was inder-

daad *HENDRIK de Vierde*, de *Bearnees*, de goede Koning,

wens aandenken het volk alle eeuwen door in zeging

bewaart.

— *Ventre-saint gris*! — riep hij vrolijk uit, den

Vicomte d'ENTRAGUES op den schouder kloppende — dat hebt ge van nacht niet gedroomd, dat ge heden de echt-noot zoudt worden van de Eerste Staatsdame mijner gemalin. — Mevrouw! — ging hij voort — d'ENTRAGUES spreekt weinig, en hij drinkt voor vier. Ik verzeker u, dat hij een goed echtgenoot zal zijn.

Op dat oogenblik werd *GASTON* aangemeld, en hij trad binnen.

— Kapitein! — sprak de Koning — wij hebben u gewacht.

— Kapitein? — vroeg *GASTON* verbaasd — Ik kapitein? Waar zou ik kapitein van wezen!...

— Van mijne garde, *cordieu*!

— De Koning! — zeide *ROSE*.

— De Koning!? — riep de jongeling uit, en verlegen en ontroerd, dat hij den degen tegen den Koning

had getrokken, zank hij op de knieën, maar vatte en kuste ook in verrukking de koninklijke hand, die de goede *Bearnees* nitstak, om hem op te heffen.

Aldus eindigde dit jacht-avontuur van den besten der koningen.

Vendutie

op Vrijdag den 22 December 1854,
voor het Commissiehuis van A. van Ommeren & Co.,
van puike Boter, Hammen, Goudsche en Leidsche Ka-
zen, Lijnwaden, Hoeden en Petten, Hang- en Muur-
klokken, Spiegels in Vergulde Lijsten, Schilderijen, Sin-
gapore Planken, enz. (2053)

Vendutie

op Donderdag den 28 dezer,
wegens vertrek, door Vaupel & Co., voor het woon-
huis van den WelEd. Heer J. van der Burg,
op Cramat — Struiswijk — van:

zeer goede en deugdzaame Wagenpaarden, een Kinder
Rijpaard met Zadel, een zoo goed als nieuwe Vis-à-vis.
een Palanquin, Engelsche Wagentuigen, fraaije Bloemen
in potten, en deszelfs slechts kort gebruikten Inboedel,
bestaande in een stel massief Mahoniehouten en naar
den laatsten smaak bewerkt Ameublement, Ledikanten,
Mahoniehouten Linnenkasten, Secretaires, Boeken- en
Etagerkasten, Toilet- en Waschtafels, Schutels, ronde
en vierkante Tafels, Speeltafels, eene Eetenstafel, Kra-
pen, Spiegels en Schilderijen, waaronder in Oliveverw,
goede Kroon-, Hang-, Muur- en Tafel Lampen, Por-
celeinen Tafel- en Thee Serviezen, Cristal- en Glaswerk,
Plect- en Zilverwerk, Keukengeredschappen, geheel
nieuwe Chinesche en Palembangse Rottingsmatten,
eene fraaije en zeer goede staande Klok, een voor dit
climaat vervaardigde Pianino van Graichen, een Ma-
honiehouten Muziekkastje met nieuwe Muziekstukken,
benevens eene geheel moderne

Seraphine of Melodium

van Merklin & Schutner te Brussel (Brevét d'Invention)
met 9 registers, als: Cor-Anglais, Flute, Clarinette,
Trombone, Grand Jeu, Impression, Sourdine en 2
Forto's, geheel nieuw, voortreffelijk van toon en zeer
geschikt voor eene kerk, zullende alle deze goederen
op Dingsdag den 26 dezer voor een ieder te bezichtigen
zijn. (2068)

Op den 17den Januarij aanstaande zal alhier
bij publieke Vendutie voor rekening van be-
langhebbenden worden verkocht: het Hol van
het Ned. schip *Jeannetta Philippine*, groot 352 gemē-
ten lasten, met deszelfs Ondermasten en Boegspriet en
eén Anker en Ketting, zooals hetzelfde alhier ter reede
is leggende, daarna de Rondhouten, Tuig, Zeilen, Sloe-
pen en verdere Scheeps Inventaris; — restant Provisie
en wat verder tot dien bodem behoort.

De Agenten
(2046) FRASER, EATON & Co.
Soerabaya, den 7den December 1854.

Rhijnwijnen.

De Ondergeteekenden hebben in Commissie ontvangen
de volgende exquisite fijne Rhijnwijnen, welke tot zeer
goedkope prijzen à contant verkrijgbaar zijn.

Rudesheimerberg	1846.
Raventheller Bergwijn	"
Marco Brunner	"
Geisenheimer Rottenberg	"
Hochheimer	"
Steinberger Cabinet	1846.

(2052) A. VAN OMMEREN & Co.

WASDOEKEN REGENMANTELS

bij
(2040) S. D. BRANDON.

ONTVANGEN:

bij B. J. Leon op Passar Pisang.
Grootte Bombaysche Uijen à f 7,— de mand.
Nieuw Meel in blikken van 25 $\frac{1}{2}$ en halve blikken
van 12 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. (2048)

eene visite van het gelukkige paar spoedig te wachten
was. In een oogenblik was dit alles verdwenen.
Emma stond sprakeloos van verbazing. De waarheid
was zoo klaar als de dag, en Moorman vroeg triomfe-
rend: „Welnu?“ — „Mijn verstand staat stil!“ riep
Emma met belagohelijken pathos. „En zij beminnen
elkander?“ — „Zonder eenigen twijfel. Mijn vriend
Wagenaar heeft het verzekerd, en gisteren heb ik er
mij zelf van overtuigd.“ — „Eer zou ik verwacht heb-
ben, dat noord- en zuid elkander aanraakten!“ riep het
meisje met uitbarstende moedwilligheid. „Neen, nu is
niets, niets in de wereld meer onmogelijk.“ — „Ja,
van dat gevoelen ben ik al lang,“ merkte Moorman
laconisch aan. — „Nu geloof ik aan iedere mogelijkheid
van liefde en huwelijk.“ — „O ja,“ zeide Moorman
onverschillig, „zelfs tusschen ons beide.“
Emma keerde zich zoo plotseling om, en zag hem
met zoo veel bevreemding aan, dat de beurt van lag-
chen nu aan hem kwam. Zij lachte goedhartig mede,
maar zeide tevens: „Neen, dat is eene dwaasheid, waar-
aan ik niet gelooven zal, zoo lang ik mijn verstand nog
niet geheel verloren heb.“ — „Waarom, beste juffer?“
vroeg de jongeling zeer vriendelijk. „Wanneer alles
mogelijk is, kan ook dit gebeuren.“ — „Bij deze zaak
ben ik zelve geïnteresseerd,“ gaf het meisje vrolijk ten
antwoord; „en voor mijzelve geloof ik te kunnen in-
taan, al is het dan ook niet voor anderen.“ — „Dunkt u?“

Bij den Ondergeteekende verkrijgbaar à contant:
**Eerste kwaliteit Centrifugaal
Suiker,**
per picol. Zeer goed geschikt voor huiselijk gebruik.
(2044) J. BROWN.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY
hebben eene sedert twintig jaren lijdende klierziekte
gezezen. Mevrouw Jacson, woonachtig te Derby,
Repperbrookstraat No. 17, leed sedert twintig jaren aan
eene klierachtige verzwering aan het gewricht van eene
harer handen, en de aanhoudende pijn was onlijdelijk.
Zij gebruikte alle bedenkelijke middelen en bevond zich
langen tijd in een ziekenhuis, doch alles te vergeefs.
Eindelijk nam zij hare toevlugt tot de zalf en pillen
van Holloway; deze veroorzaakte spoedig dat een ge-
deelte van het been zich afscheidde, en niettegenstaande
den gevaarlijken toestand der wonde, werd zij genezen
en hare geschokte gezondheid is volmaakt hersteld.
De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes Pillen à..... f 1,—, f 3,— en f 5,—
Potjes Zalf à..... - 1,—, - 3,— - 5,—
Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing
hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.
Zijn op franco aanvraag à contant te bekomen bij
Kruithoff & Soeman te Samarang, alwaar dezelve in
het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

REVALENTA ARABICA
van
BARRY DU BARRY & Co., te Londen.
Hoofd-Dépot voor Batavia, de heeren VAUPEL & Co.
(961)

Te Koop Gevraagd:
WAGENPAARDEN,
tegen circa f 200,— het Span.
(2055) H. M. VAN DORP.

Wordt TE KOOP aangeboden
een Span Battak Wagenpaarden, alsook een
dito Bendipaard. Te bevragen bij
LOURAN & VAN WALCHREN.
BATAVIA, den 16 December 1854. (2051)

TE HUUR Het Huis, op het Konings-
plein, thans bewoond door
den Heer Anemaat. Te aan-
vaarden 1 Februarij 1854.
(2066) G. F. DE BRUYN KOPS.

TE HUUR en met primo Ja-
nuarij 1855 te aan-
vaarden, een groot
Steenen HUIS met Logeerkamers, thans bewoond door
de heer Luck. Te bevragen bij
(2048) H. MUTTER.

TE HUUR met 1 Januarij 1855. 2 Hui-
zen op Goenoeng Saharie,
(Gang Kadiman),
Te bevragen bij
(2049) J. C. HEMLER.

TE HUUR Twee Huizen, een gelegen in
de Boerendrechtslaan en het
andere in de Batoe Toelies.
Adres
(2050) A. THIEBAULT.
In de Militaire Societeit Concordia.

TE HUUR om dadelijk te aan-
vaarden, het Huis ge-
legen op den nieuwen
weg van Tana-Abang (Kebon Sirie), vroeger bewoond
door den wel edel gestr. heer H. J. C. Hoogveen.
Te bevragen bij
(2024) J. J. VAN DEN BIESEN, q. q.

Het meisje zag hem onverschillig, helder en vrolijk
in het oog. Dat was zeker erg voor zijn beweren, en
voorspelde hem weinig kans. Het is altijd gevaarlijk,
wanneer een meisje, bij zoodanige gelegenheid, de amu-
sante en belagchelijke zijde in het oog behoudt. Iedere
gemoedsbeweging, al bestaat zij ook in ergernis, toorn,
verontwaardiging of geraaktheid, is meer gelukspellend
dan een onverschillig gelach en verwondering. De ge-
moedsaandoeningen verraden ten minste eene bron, die
schielijker vlieten kan terwijl onverschilligheid het be-
wijs van totale windstilte in het vrouwelijk hart is.
Emma lichtte den zonderlingen inval van den jong-
man van alle kanten toe, en bespaarde hem geenszins
kleine, stekelige uitvallen over zijne persoonlijkheid.
„En toeh is het mogelijk,“ zeide hij, steeds met de
grootste bedaardheid. Het was loutere scherts van zij-
nen kant, die hem zonder erg over de de lippen was
gevoeld. Natuurlijk moest hem daarbij iedere schert-
sende aanmerking des te geschikter toeschijnen, en hij
dreef den moedwil der jonge dame ten hoogsten top.
„Zeker ben ik noch aanzienlijk, noch rijk, noch ele-
gant, noch belangwekkend.“ — „Niets van dat alles!“
riep Emma lagchend. — „En evenwel kan de dag aan-
breken, waarop gij mij uitstekend zult vinden. Ik ben,
om zoo te zeggen, eene toegelatenen nul in uwe aan-
zienlijke cerceles.“ — Eene volkomene nul,“ verzekerde
Emma spotachtig. — „En evenwel! gij, Meijuffer! zijt

Door Vertrek te Huur
het Huis op Cramat, thans bewoond door
den te bevragen bij den ondergeteekende, om
met 1 Januarij aanstaande te aanvaarden.
(2026) J. VAN DER BURG.
BATAVIA, 12 December 1854.

f 25,000,—
Worden ter leen gevraagd in eene goede zaak onder
guarantie van twee solide borgen, rentende 7 $\frac{1}{2}$ pCt.
s jaars.
Adres lett. W. R. post restant te Soerabaya. (2060)

Bataviasche Schouwburg.
GELD-LOTERIJ.
Namens de directie van het Bataviasch Tooneel, heeft
de ondergeteekende de eer heeren Intekenaren op de
geopende geldloterij beleefdelyk uit te noodigen, hunne
loten bij den heer F. H. Tiedeman alhier te doen af-
halen, uiterlijk vóór den vijf en twintigsten dezer, zul-
lende na verloop van dien termijn, over de niet afge-
haalde loten beschikt worden ten behoeve van anderen.
De Secretaris,
(2070) WAANDERS.
BATAVIA, 15 December 1854.

In een der voornaamste Apotheken te
Rotterdam, bestaat bij een Protestantsch
Apotheker de gelegenheid tot plaatsing
van eenen Jongeling, wien men, zulks verkiesende, be-
halve vrije kamer, kost en huiselijk verkeer, ook eene
practische en theoretische opleiding kan geven in de
Pharmacie.
Nadere Informatiën zijn te bekomen bij den heer H.
M. van Dorp. (2059)

De firma Fromberg & Goldman is met onderling
consent op den 15 dezer ontbonden, zijnde de tweede
ondergeteekende met de liquidatie belast; wordende
mitsdien de debiteuren der gedissolveerde firma verzocht,
om binnen den tijd van drie maanden, te rekenen van
heden, het door hen verschuldigde te betalen.
P. FROMBERG.
G. A. GOLDMAN.
BATAVIA, den 16 December 1854. (2061)

Mij refererende aan bovenstaande annonce, heb ik de
eer het geëerde publiek te berigten, dat de Fabriek
van Rijtuigen, vroeger op naam van Fromberg & Gold-
man, door mij op denzelfden voet zal worden voortgezet,
en dat provisioneel de werkzaamheden door den heer
Fromberg zullen worden gedirigeerd.
(2062) G. A. GOLMDAN.

Japansche Toko.
Wordt gevraagd een **BEDIENDE**. Adres lett. A
bureau der Java-Bode. (2028)

HOTEL AMBARAWA
WAGEN- DIENST.
van
H. W. VAN VUURDEN,
te Ambarawa.
De ondergeteekende met H. L. de Lyon, Wagen-
dienst-ondernemer te Salatiga, contract hebbende geslo-
ten ter overbrenging van Reizigers van
MAGELANG tot SAMARANG,
zoo verzoekt hij beleefdelyk diegenen, welke daarvan
wenschen gebruik te maken, slechts 24 uren te voren
aan hem daarvan schriftelijk kennis te geven.
(2065) H. W. VAN VUURDEN.

ook niet schoon, niet schitterend — nauwelijks bevallig
uw hair is bijna goudkleurig; gij verdwijnt spoorloos
onder de schaar bekoorlijke meisjes, omdat gij volstrekt
de kunst niet verstaat, u op de eene of andere wijze
eenig aanzien te geven! en toch sta ik er niet voor in
dat eenmaal de dag aanbreekt, waarop ik de slaaf uw
beminnelijkheid ben... — „Er is mij weinig aan des
slavernij gelegen.“ — „Dat weet ik; want de apothe-
car, dien uw moedwil „pillendraaijer“ heeft gedoopt,
heeft de vriendschapsbewijzen in uws vaders thuis slecht
te danken aan de omstandigheid, dat onze vaders amb-
tenaren zijn. Ook weet ik, dat ik een zeer gewoo-
nenschenkind voorstel...“ — „Zeer gewoon,“ viel
hem in de rede. — „In dit opzigt verkeeren wij in de
zelfde geval, en desniettemin is het mogelijk, dat we
binnen vier weken zeer veel belang in elkander stellen
en, in weerwil onzer alledaagscheheid, elkander aan-
bidden.“ — „Als dat waar wordt,“ riep nu het meisje
in het hoogste stadium van goede luim, „als dat waar
wordt, verbind ik mij om u de liefdesverklaring te
doen!“ — „Top! Het is goed!“ viel de jongman me-
allen slechts bedenkbaren ernst in, en hield haar zijn
hand toe.
Emma gaf er een hartelijken slag in. Zij was uit-
gelaten van plezier; want zij was van hare zaak zeer
zeker. Zij zag haren huwelijks-candidaat eene poos me-
schalksche blikken aan, en vroeg toen: „Maar wat krijt

UITBREIDING

DER

WAGEN DIENST

VAN

H. L. DE LYON, te Salatiga.

De Ondergeteekende met H. W. VAN VUURDEN, Wagendienst-Ondernemer te Ambarawa, CONTRACT hebbende gesloten ter overbrenging van Reizigers van Ambarawa tot Magelang, zoo kan men ten allen tijde aan zijn Kantoor op Tawang te Samarang, WAGENS en PAARDEN, regtstreeks dóór, zonder oponthoud verkrijgen van af

Samarang tot Magelang.

(2064)

H. L. DE LYON.

In de Wagenverhuurderij

van den ondergeteekende, gelegen achter het Kerkhof, is in huur te bekomen eene prachtige Staatskoets, bespannen met extra schoone zwarte Paarden, bijzonder geschikt voor trouwplegtigheden en andere deftige festiviteiten.

(2021)

J. HEIJER.

TONG,

Likdoornsnijder.

Gang Patjenongan.

(1280)

Bij W. BRUINING wordt uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK VOOR 1855.

Prijs, met een afzonderlijk Waschboekje... f 2,50
Franco per post over Java..... - 3,50

KANTOOR-ALMANAK

voor 1855.

Op Groot Veltje Papier, met in Witte Verschillende Kleuren.

Prijs opgeplakt f 2,— Onopgeplakt f 1,—

Mede verkrijgbaar bij den Heer Blok, te Cheribon. (1981)

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaars op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1855 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor Franco toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia..... f 12,50,
• Java..... 15,—
• de Buitenbezittingen..... 17,50.
• Nederland..... 22,50.

Brieven franco aan

den Administrateur van dat Blad,

(1933)

H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij van Haren Noman, Kolf & Co. te Samarang en E. Fuhri te Soerabaya.

ik, als het niet waar wordt? Ik heb grooten zin in eene fraaije modern-antieke vaas." — "Die staat tot uwe dienst, wanneer gij heden over vier weken, even zoo vrolijk als nu, mij verklaart, dat wij elkander volkomen onverschillig zijn gebleven." — "Gewonnen gewonnen! Gij naamt, even als Icarus, uwe vlugt veel te hoog." — "Juich maar niet te vroeg. Uw Te Deum kan nog wel in eene *litanie* veranderen." — "Zoo gij van vriendschap tusschen ons gesproken hadt, — nu, die wortelt in eene achtting van voorhandene goede elementen; maar liefde — aanbidding — o, verschrikkelijk!" — "Liefde en aanbidding wortelen slechts in een te hoog schatten van voorhandene goede elementen," merkte hij laconisch aan. — "Hoe groot is de afstand wel tusschen volkomene onverschilligheid en te hoog schatten?" — "Zeer groot langs den rechten weg; maar..." — "O! gij wilt u interessanter trachten te maken." — "Mijne aangeborene bedaardheid zou mij deze inspanning doen vreezen. Wees gerust; met een onverschillig hart, zoo als ik helaas heb, valt het niet gemakkelijk zich interessant te maken. Uwe liefde moet reeds van zelve ontvlammen." — "Daarop kunt gij wachten." — "Ik wacht al — tot over vier weken!"

Hij nam zeer verheugd afscheid, en werd zeer vrolijk vaarwel gezegd. Laten wij de personen, die dit gesprek voerden, thans een weinig van naderbij beschouwen.

Reglement op het Beleid der Regering van Nederlandsch Indië, à f 1,— verkrijgbaar bij

(2029)

W. BRUINING.

Boekhandel Van Haren Noman & Kolf te Batavia.

Nieuw Ontvangen BOEKWERKEN.

- I. Schleiden's Populaire voorlezingen over de Plant en haar leven, met gekl. platen, f 10.
- II. Girardin, Scheikunde voor den beschaafden stand en het fabriekwezen. fraai gebond., f 14.
- III. Van der Burg, Natuurkunde, een leesboek voor alle standen, 3de laatste uitgave in linnen band, f 8.
- IV. Templeton, Werktuigkundig Handboek bij stoomwerktuigen, in linnen band, f 5.
- V. Brockhaus, Allgemeine Conversations-Lexicon, 9e Auflage in 15 fraaije banden, f 70.
- VI. Kasimirsky, Le Coran, traduction sur le texte Arabe, relié, f 9.
- VII. H. Kappeler, De leestellingen der Mahomedaansehe godsdienst uit verschillende bronnen samengesteld: 1854, f 7.
- VIII. Sommer, Tafereelen van het Heelal. Laatste uitgave in twee zware lederen banden, f 25.
- IX. v. Oesterzee, Handwoordenboekje van nieuwe ontdekkingen en uitvindingen, f 3.
- X. Tollens' Laatste Gedichten, IIde Verzameling 1854, f 6.

Tevens voorhanden: De nieuwste Romans, benevens eene collectie Boekwerken over diverse wetenschappen. (2033)

Boekhandel.

De Ondergeteekende heeft heden verkrijgbaar gesteld den CATALOGUS van de bij hem voorhanden zijnde BOEKWERKEN. Op aanvraag is dezelve gratis te bekomen.

(2035)

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1854.

Gelithographeerde Visitkaartjes,

in verschillende Letter en Formaten, worden vervaardigd bij

(2034)

H. M. VAN DORP.

Visite-Kaartjes,

Glacé- of Carton-Papier, verguld op snee, op naam gelithographeerd of geboekdrukt, verkrijgbaar bij (1975) VAN HAREN NOMAN & KOLFF

KANTOOR-BOEKEN

in Stellen en afzonderlijk te bekomen, bij (2036) H. M. VAN DORP.

ALMANAKKEN EN AGENDA'S

VOOR 1855,

in diverse formaten; verkrijgbaar bij (2045) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

LITHOGRAPHIE.

De ondergeteekende berigt, dat hij hem kunnen vervaardigd worden alle soort van LITHOGRAPHIE, als: Handelspapieren, Plaatwerk, Visite-Kaartjes, Etiquetten voor Wijnen, enz., met Goud en in Kleuren, en wat verder daaronder begrepen kan worden.

Door vermeerdering van personeel is hij in staat gesteld alles op de spoedigste wijze af te leveren.

(1667)

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, October 1854.

Groot assortiment Kantoor-Boeken. Visite-Kaartjes, divers genre.

(2022)

LANGE & Co.

Boekhandel LANGE & Co.

Verzending van

Onze Tijd XIII.

Door ontvangst van meerdere exemplaren van dit goedkope veel gelezen Tijdschrift, kunnen op nieuw intekeningen worden aangenomen.

f 3,— per jaar.

(2023)

INDISCHE ZAKALMANAK 1855.

f 2,—, Franco 3,—.

KANTOORALMANAK

f 1,—, Onopgeplakt 0,60.

(1756)

LANGE & Co.

PAPIERHANDEL, KANTOOR- EN SCHRIJFBEHOEFTEN.

Wederom ontvangen geassorteerde kisten papier en kantoerbehoefden. Deze kisten zijn bijzonder goed zamengesteld en ingerigt voor bureaux van meerder of minder grooten omvang.

Men zie deswege de algemeen roadgezonden circulaire. (2032)

LANGE & Co.

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. van der Burg en Familie. (2027)

Jonathan Rigg. (2028)

Stoomboot Banda

zal 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail via Samarang naar Soerabaya vertrekken.

Voor vracht en passage adresseer men zich aan

De Agenten,

(2058)

B. KOPERSMIT & Co.

16 December 1854.

Emma was twee-en-twintig jaren oud. De Heer Moorman telde negen-en-twintig jaren. Emma was, als de dochter van een hoogen ambtenaar, die op een grooten voet leefde, volkomen in de wereld ervaren. Zij schatte zich zelve volstrekt niet te hoog, dewijl zij de wereld genoeg kende, om te weten, hoe veel van de beleefdheden harer gezelschapsvrienden op rekening van den stand en de betrekkingen haars vaders kwam. Zij leefde gelukkig in huis met een reeds op jaren komenden, regtschapenen vader en eene ook niet meer jonge, zeer goedhartige moeder, en was in 't geheel niet ongerust dat zij niet 't avond of morgen, ondanks haar weinig bevallig voorkomen, een zeer goed man zou krijgen, daar reeds aan drie zusters vóór haar, in geheel den zelfden toestand, dit geluk ten deel was gevallen. Zij genoot, zonder naar dat tijdstip te verlangen, het leven met alles wat het haar aanbod, en was in hare onbekrompene vrolijkheid de vreugde van allen, die haar omringden.

Bijna even zoo was het met Moorman gesteld. Hij was, om een oom te plezieren, apothecar geworden, vervolgens door dezen tot erfgenaam benoemd, en leefde zeer goeddelijk en zonder eenig spoor van arrogantie voort. Wij weten reeds uit zijn eigen mond; dat Emma hem zeer onverschillig was, en wij gelooven te kunnen verzekeren, dat van hare zijde deze onverschilligheid jegens hem tot op den uitersten graad toenam. Zij stelde er

haar genoegen in, hem tot mikschiif van hare schimp-scheuten te maken; maar zijne bedaardheid maakte dergelijke kleine ondeugendheden geheel onschadelijk, en hield de lagchers binnen betamelijke grenzen. Bij dit alles waren zij beiden, juist uit onverschilligheid voor elkander, gezellig goede vrienden.

Moorman's korstwijl diverteerde haar boven alle beschrijving. Het denkbeeld eener liefde tusschen hen beide was het belagchelijkste, dat zij zich kon voorstellen, en het nitzigt op het winnen der weddenschap het aangenaamste, dat zij kon bedenken; want naar eene antieke vaas had zij reeds lang hartelijk verlangd, en de hoop op zijne nederlaag was het koddigste, dat zij maar wenschen kon.

Zoodra hij weg was, liep zij naar de kamer van hare moeder, om haar deze grap mede te deelen.

"O, mama! denk eens..." Zoo ver kwam zij inderdaad met haar klachtig verhaal; toen bleven de woorden haar in de keel steken, en zij gevoelde zulk eene schaamte, dat zij niet in staat was voort te gaan.

Hare moeder vernam niets van de weddenschap; want Emma sloot aan hare inleidende woorden het berigt omtrent de jongste, onverklaarbare verloving van de elegante presidentsdochter met den eerzamen grondeigenaar Wagenaar.

(Wordt vervolgd)

Om tegen medio Januarij van hier te vertrekken, wordt passage aangeboden met het voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Ned. schip *Vriendschap*, kapitein *T. W. E. Schuchard*, hebbende een bekwamen geneesheer aan boord. Die van deze gunstige gelegenheid, wenschen gebruik te maken, adresseren zich ter informatie bij

de Agenten,

(2039) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 13 December.

BATAVIA.

De West-Moesson schijnt zich eindelijk voor goed te hebben ingesteld en, sinds den nacht van jl. Dingsdag op Woensdag, vallen hier vele en zware regenbuien, welke de hoop doen ontstaan, dat de hier, door de drukkende hitte veroorzaakte koorts en oogziekten weldra een einde zullen nemen.

Naar wij vernemen, is door het hooge gerechtshof van Nederlandsch Indië het tegen den, meermalen in ons blad gemelden, *H. J. C. H. Cajot*, door den raad van justitie alhier, geslagen vonnis wegens gepleegde valsheid in onderhandsch geschrift (zie ons No. van den 1sten November) bekrachtigd, met uitzondering der straf, welke door eerst genoemd regterlijk collegie op zeven jaren tuchthuis, opgevolgd door verbanning voor een gelijk tijdvak uit Nederlandsch Indië en een half uur tentoonstelling, is gesteld geworden.

In ons Nummer van jl. Zaterdag deelden wij eene plaats gevonden hebbende aanhaling van amfioen, ten huise van den Chinees *Oey Tamba* alhier, ter stede mede. Naar men ons berigt, is de Chinees, die *Oey Tamba* bij de politie verklikt had, ll. Dingsdag, na het gebruiken van een middagmaal bij den Chinees *L. S.*, plotseling en, naar men vermoent, ten gevolge van vergiftiging overleden. Eene lijkschouwing heeft plaats gevonden, doch de geheele zaak verkeert nog in zulke een doolhof van gissingen, dat wij ons voorloopig bij dit berigt moeten bepalen, er alleen bijvoegende, dat genoemde Chinees *L. S.* met nog een verdacht persoon, *O. P.* zich in verzekerde bewaring bevinden.

In den nacht van den 13den dezer, werd de heer *M.*, op Meester-Cornelis woonachtig, door een hevige gerucht uit den slaap gewekt en vernam opstaande van zijne bedienden, dat er een dolle hond in den omstreep was. Met zijn dubbelloops geweer gewapend, begaf de heer *M.* zich naar buiten, waarop de hond onmiddellijk op hem afging. De heer *M.* legde aan, doch het geweer ketste. Een van het kampongsvolk wondde gelukkig den hond met een zwaar stuk hout achter de ooren, die alnu zijn loop door de sawas nam. Het geweer op nieuw met kruid voorzien hebbende, vervolgde de heer *M.* den hond, die onderwijl een kat in eenen beet doodde, en kwetste hem in het oog. De hond ging alnu, met schuim op den bek en den staart tusschen de beenen, op den heer *M.* af, die hem op tien passen afstand een tweede schot met groven hagel door den kop joeg, waarop het woedende dier levenloos nederviel. Volgens den heer *M.* zijn een zijnen bedienden en twee kinderen door den hond, ofschoon niet erg, gebeten.

Men schrijft ons van Tjandjoer, dd 6 Dec. Wien het lot zijner evenmenschen eenigzins ter harte gaat, en althans zij, die door den Heer met kinderen gezegend zijn, zullen voorzeker in het ondervolgende stof genoege vinden, om eene liefderijke daad toe te juichen, die aanleiding heeft gegeven, tot een voor de Tjandjoersche jeugd heugelijc St. Nicolaas feest.

Op genoemde plaats te weinig Europesche kinderen van den vereischten ouderdom zijnde, om eene gouvernements lagere school op te rigten, besloot een onbaatzuchtig kindervriend zich het lot der aanwezig zijnde kinderen aan te trekken, ongezien de kosten, welke daarmede geheel voor zijne rekening onvermijdelijk gepaard gingen.

De heer *B. B. Cross* stelde de ouders en voogden van de aanwezig zijnde Europesche kinderen, op den 3 Januarij 1854 in de gelegenheid, om hunne kinderen privaot onderwijs ten zijnent te doen geven door eenen van wege het bestuur daartoe, gedurende eenige uren van den dag, af te stanen Europeschen klerk, die bovendien reeds des morgens van 7 tot 8 ure onderwijs geeft op de Inlandsche school.

De heer *B. B. Cross* rigtte daartoe een zijner bijgebouwen in, hervormde dat in eene welgemeubeleerde school, en werd het met den voormelden klerk alhier eens, de kinderen te onderrigten in de vakken van het lager onderwijs.

ZEd. voorziet de school nu reeds gedurende een jaar van de noodige behoeften, en het laat zich niet aanzien, dat ZEd. den loffelijk ingeslagen weg zal verlaten.

De ouders en voogden van de hun zoo liefdadig aangeboden gelegenheid gretig gebruik gemaakt hebbende, waren op den 6 dezer vergaderd in een daartoe afgestaan lokaal, om, met den resident en overige heeren leden van het plaatselijk bestuur, getuigen te zijn van de vorderingen, welke deze kinderen gemaakt hadden.

Geen van de kinderen had eenig onderrigt hoegenaamd genoten, toen met het onderrigt een begin gemaakt werd, en op heden den 6 ontsaarde men, aan de houding der aanwezige zijnden, alle blijken van dankbare tevredenheid.

De meesten waren reeds ervaren in het vlug lezen, tamelijk schoon schrijven en rekenen tot de toegepaste hoofdregels. Ook de verschillende verstandsoefeningen waren bij het onderrigten niet verzuimd.

Wanneer men in aanmerking neemt den tijd, van 3 Januarij 1853 tot en met 6 December 1854 (nog geen jaar), en het uur, waarop het onderwijs kon gegeven worden, namelijk van 1 tot en met 5 ure 's middags, aanzien des klerks bureauwerk; er niet onder mogt lijden, dan waren de kinderen betrekkelijk ver gevorderd.

Eene opmerking werd aan de ouders gedaan, namelijk die, dat het volstrekt noodig was hunne kinderen te gewennen aan het Hollandsch spreken buiten de school, ten einde zij daardoor ook gewoon raken in het Hollandsch te denken.

Het onderzoek twee uren geduurd hebbende, werd besloten met het uitreiken van geschenken aan alle leerlingen zonder uitzondering, bestaande in fraaie prentenboekjes, kinderspeelgoed, enz., enz., welk een en ander almede door den heer *Cross* was verstrekt.

Den volgenden dag werden de kinderen met den privaot-onderwijzer (klerk) bij den resident aan huis ontboden, en nadat enkele hunner eenige versjes hadden opgezegd, werden op nieuw alle kinderen zonder uitzondering, na eenige versnapering te hebben genoten, door Mevrouw *Steinmetz* met kindergeschenken bedeeft.

De ouders, zoo veel goedheid aan hunne kinderen niet genoeg kennende op prijs stellen, nemen dit middel te baat, om openlijk hunnen dank te betuigen aan den weldoener en vriend hunner kinderen, terwijl zij mede niet genoeg kunnen prijzen, de moeite die de klerk *H. Schuurman* zich geeft, om allen zoo veel mogelijk te onderrigten.

Van Grissee wordt ons, onder dagteekening van 9 December, geschreven, dat aldaar, in de vorige week, bij de Arabische kampong, des avonds ten ongeveer 7 ure, een brand ontstaan is, welke echter door de spoedige hulp weldra gebluscht was, zoodat slechts drie huizen en eenige warongs zijn afgebrand.

In de *Javasche Courant* van heden leest men:

Men schrijft van Bezoekie den 5den December: In den namiddag van den 26sten November jl. zijn in het district Penangoengan, assistent-resident Penarokan en Bondowosso, bij eene onweersbui, vergezeld van hevige wind en regen, in negen verschillende dessa's 92 huizen ingestort of omgewaaid, en op verschillende plaatsen in oude koffijtuinen 900 dadapboomen ontworteld, benevens elf jonge jattieboomen.

In den avond van den 2den dezer is in gemelde afdeling, nabij het koffijpakhuis te Tapen, door eene zware overstroming, een stuk van den grooten weg weggespoeld, ter breedte van drie roeden en ter diepte van dertig voeten, waardoor de passage tijdelijk gestremd is geworden.

Palembang. De laatste tijdingen loopen tot 1 December 1854 en behelzen het volgende:

Radja *Tiang Alam* was in de *Pasumah* Lebar teruggekomen en had met de *Pasumahsche* hoofden te *Sawa-Batoean* eene samenkomst gehad.

Daar men beducht was dat de *Pasumahers* op nieuw tot vijandelijkheden zouden worden overgehaald, werd een detachement militairen van *Lahat* naar de doesson *Padang* gezonden om de grenzen van de *Pasumah* te bewaken, en zoude het op den 9den November jl. naar *Tebing-Tingi* teruggekeerde detachement van 50 man, weder naar *Lahat* vertrekken.

Latere berichten behelzen, dat radja *Tiang Alam* weder de vlugt had genomen naar het gebergte.

Een zijner volgelingen is bij het korte gevecht dat bij zijne ontvlugting plaats had, gesneuveld, terwijl zijne drie vrouwen, zijne kinderen en twee zijner volgelingen, in handen der *Pasumahsche* hoofden zijn gevallen. Men was bezig over hunne uitlevering te onderhandelen.

Riouw. De in de wateren van Riouw gestationneerde schoenerbrik *Egmond*, was van den 1sten tot den 12den November 1854 op eenen kruistogt geweest in Straat *Riouw*, op de noordkust van *Battam* en naar de *Kerimon-eilanden*, doch had geene roovers of verdachte vaartsigen ontmoet.

Den 16den November jl. werd tusschen de eilanden *Lobam* en *Rampang* eens prauw, waarop zich acht chinezen bevonden, aangevallen door eene sampan-pandjang, bemand met 11 maleijers, die twee schoten op hen deden.

De acht chinezen sprongen te water, doch werden ook daar door steenworpen en werpapiezen der maleijers gevolgd.

Bij deze gelegenheid verdronken twee hunner; twee anderen werden gewond.

De roovers vertrokken, nadat de maleijers alles geroofd hadden wat op de prauw was; de zes overgebleven chinezen kropen toen weder in hunne prauw.

Daar de aangevallen chinezen hadden opgemerkt dat de aanvoerder der roovers een gebrek aan zijne hand had verkeerde men in het denkbeeld, dat die aanvoerder de beruchte panglima *Amat* is, over wiens stroomtogten de *Singapore Free-Press* in het begin dezes jaars klaagde en die zich toen te *Siak* ophield.

Denzelfden avond, nadat het ongeval was vernomen, zijn door het plaatselijk bestuur vier goed gewapende sampan-pandjangs, bemand met 40 man, naar zee gezonden, ten einde de roovers die sedert lang de schrik der kleine vaart in deze wateren zijn, op te sporen.

NEDERLAND.

Door de Engelschen is wederom een schip opgebragt. Uit Memel wordt dienaangaande van den 11 Sept. geschreven: Gisteren kwam het te *Pekel-A* te huis behoorend schip *Minima*, gevoerd door kapitein *H. van Weerden Poelman*, met Engelsche bemanning alhier binnen. Dit schip is door de Engelsche corvet *Archer* op de hoogte van *Domesnas* aangetroffen en derhalve prijs verklaard. Het kwam van Amsterdam. Naar men zegt, heeft kapitein *Poelman* de lading, uit kaas, genever en tabak bestaande, aan de Oostzeevloot willen verkoopen.

Naar men verneemt, is door de heeren *W. Pleisier & A van der Vlis* te Vlaardingen concessie aangevraagd voor eene stoombootdienst van Vlaardingen naar 's Bosch visa versa in correspondentie met Maastricht, Luik, Aken en bijliggende plaatsen. Zoo deze dienst spoedig in werking mogt komen, dan zal voor den handel en bijzonder voor Vlaardingen in eene bestaande behoefte voorzien worden.

Hoewel de werkzaamheden aan den spoorweg in het naburige Oost-Friesland, gedurende den geheelen zomer, slechts weinige vorderingen maakten, en deze voornamelijk in het optrekken der hoofdgebouwen bestonden, zijn toch de werken aan de kolossale brug over de *Leda*, nabij *Leer*, zoo vooruitgegaan, dat ze als voltooid kunnen worden beschouwd. Dit reusachtige gavaarte, rustende op 8 ovale pilaren, of yeeler uit zeer zware steenblokken zaamgewrochte pyramiden is 786 voet lang, geheel van massief ineen geklonken ijzer, en heeft in het midden, tot doorlating der schepen, van den eenen tot den anderen pilaar een draai-

brug, insgelijks uit zwaar ijzer op het zinnijkst te zamengesteld.

De hoofdbezigheden bepalen zich nu bij het daarstellen en volledig in orde brengen der spoorliniën. De baan van Embden tot *Papenburg* zal reeds in de eerstvolgende weken met locomotieven, waarvan er 5 te Embden zijn aangekomen, en met vier tezamenstelling men ijerig bezig is, bereden worden. Zooda men met zekerheid verneemt, zal dit traject in het midden van October, althans met het einde dier maand, in exploitatie komen.

Uit de *Hollandsche* kolonie *Sheboygan*, meldt de *Groninger Courant*, onder dagteekening van 22 Aug., het volgende: Hoezeer het rundvee hier sedert een paar jaren in prijs is gestegen, blijkt ook daaruit, dat op de verkooping van de weduwe *Verdier*, gehouden den 12 dezer, een tuig werkossen, die in 1852 gekocht werden voor 51 dollars, verkocht zijn voor 110 dollars. Melkkoeljen werden verkocht voor 30 à 35 dollars en alle ander vee naar evenredigheid. De bouwgeroedenschappen bragten ook zeer hooge prijzen op, waaruit men het aangename besluit kan opmaken, dat de landbouwverstand alhier in hooge mate welvaart geniet.

Het gezelschap *Groningers*, van *Ukwerd*, *Utrum* en andere plaatsen, dat onlangs aankwam en aan of bij de quarantaineplaats alhier, drie personen, vermoedelijk aan de cholera, verloor, bevindt zich thans zeer gezond, zoodat zij reeds in geregelden arbeid zijn. Deze menschen hadden eene noodlottige reis. Met half April gingen zij ten getale van 270, meerendeels *Groningers* en *Zeelanders*, van *Nederland* op reis. Vier personen overleden reeds te *Hellevoetsluis*. Den 10 Mei staken zij eerst in zee. Tien personen verloren zij op den oceaan. Na 52 dagen reis kwamen zij te *New-York* aan. Eenigen bleven te *Albany*; ongeveer 80 *Zeelanders* bleven te *Rochester*, anderen te *Buffalo*, sommigen te *Detroit*, waar eenigen ziek werden, en eenigen te *Chicago*, waar zij er wederom vier verloren. Al de nation der overledenen kon men ons niet opgeven. Alleen deze: *Jan Jans van Houwel*, *Jacob Jans van Houwel* en *Derk Jbbs Bolhuis*. De weduwe van *Houwel*, die haren man en haar kind verloor, vindt alhier reeds goed haar brood.

Blijkens de *Hollander* van den 10 dezer, heerscht de cholera eenigermate in de *Michigansche* kolonie. Hij berigt het overlijden van vijf lijders aan die ziekte (vier in één huisgesin) te *Friesland* en *Drenthe* en één cholera-geval in het dorp *Zeeland*. Men hoopte op herstel van dezen lijder.

De *Staats-Ct.* bevat eene statistieke opgaaft, aauwyzende de op den 13den dezer in de entrepôts *Amsterdam*, *Rotterdam*, *Schiedam*, *Dordrecht* en *Middelburg* aanwezige hoeveelheid van goederen als: 1,865,633 nd. pn. pot- en parel-asch; 335 lasten tarwe; 1,162 lasten rogge; 204 lasten gerst; 16,297 stuks huiden; 189,238 nd. pd. indigo, 1,897,699 nd. pd. koffij; 3,846,960 pd. rijst; 33,978,392 pd. ruwe suiker; 1,512,618 nederl. pd. tabak, in rollen, bladen en ongepette stelen; 1,999,087 nd. pd. tin; 72 vaten walvisch- en robbontraan en 71 vaten levertraan.

Uit eene welonderigte bron vernemen wij, dat op 1 October s. s. de spoorweglinie in de richting van *Antwerpen* naar *Rotterdam* tot aan den *Oudenbosch* voor het publiek zal geopend zijn en in geregelde dienst worden gebragt. Voor de verdere dienst van *Oudenbosch* naar de *Meerwijk* zal worden voorzien door middel eener diligenciedienst.

De *Amsterdamsche Courant* heeft een ingezonden stuk, luidende als volgt:

Uit goede bron kan worden medegedeeld, dat de concessie voor den noordelijken spoorweg, dezer dagen aan de heeren *Sixma*, *baron van Heemstra* te *Leeuwarden* en *Bernelot Moens* en *Comp. te Harlingen*, door de hooge regering aangeboden, op een meer uitgebreide schaal dan de primitieve aanvraag, door genoemde heeren zal worden aangenomen.

Uit *Leeuwarden* wordt geschreven, dat de heeren van *Heemstra* e. s. zich genegen hebben verklaard de verlangde uitbreiding te geven tot aanleg van spoorwegen. De concessie, die alnu aan genoemde heeren zal worden verleend zijn: 1. Van *Harlingen* over *Leeuwarden* en *Groningen* naar *Leer*; 2. Van *Leeuwarden* naar *Zwolle*; 3. Van *Groningen* naar *Zwolle*; 4. Van *Zwolle* naar *Arnhem*; 5. Van *Kampen* over *Zwolle* naar *Rheine*.

In de op 28 September gehouden vergadering van den gemeenteraad van Amsterdam is kennis gegeven, dat *Z. M. de Koning*, gunstig beschikkende op een daaromtrent verleden Zaterdag aangeboden adres, bevoelen heeft, dat ten spoedigste een escadron cavallerie daar in bezetting zal komen. Voorts heeft de raad een credit van f16,000 toegestaan, ter bestrijding van de eventueel door het heerschen der cholera te veroorzaken kosten. Daarbij is verder besloten op het bekende adres der elf stads-doctoren, (zie ons nummer van 29 November jl.), te antwoorden, dat burgemeester en wethouders, door het verleenen van het credit van f16,000 in de gelegenheid zijn gesteld, om hun assistent-geneesheeren te geven; dat ook de raad het allezins wenschelijk acht, dat in de geneeskundige armenverzorging ten spoedigste voorzien worde.

Uit het stuk van Dr. *Tideman* te *Rotterdam*, door Dr. *A. de Jager* voorgelezen op het taalcongres te *Utrecht*, over het onderwijs in de Nederl. taal, letterkunde en vaderlandsche geschiedenis, blijkt, dat er van de 67 gymnasia welke in ons land zijn, 32 zijn op welke geen of bijna geen onderwijs in de Nederl. taal, letterkunde en vaderlandsche geschiedenis wordt gegeven. Op 22 gymnasia wordt dat onderwijs slechts als een aanhangsel beschouwd, en van de overige zijn er slechts 6, die onderwijzers alleen hiermede belast hebben. Wij meenen, dat deze openlijke mededeeling, met het oog op de te wachten wet op het middelbaar onderwijs van belang kan zijn, ofschoon ons de zaak bijna ongelooftelijk voorkomt, en toch meenen wij, dat onze aanteekening juist is.

Vroeger deelden wij uit *Roelofsarendsveen*, als eene bijzonderheid, een berigt mede omtrent de drukke verzending van augurkjes naar *Engeland*. Thans schrijft men ons bij vernieuwing, dat de augurkjes-teelers te *Roelofsarendsveen* en *Aalsmeer* een buitengewoon voorpoedig jaar gehad hebben, doordien zij voor *Engelsche* rekening over de 5000 oxhoofden hebben ingelegd, ten bedrage van f150,000.

BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE,

van Zaterdag 16 December 1854, No. 100.

Het wets-ontwerp op het lager en middelbaar onderwijs bestaat uit 26 artikelen.

Uit de memorie van toelichting blijkt de meening der regering als slotsom der vroegere denkbeelden over de beste indeeling van het onderwijs, dat:

Het lager onderwijs moet strekken tot de ontwikkeling en vorming, welke voor een ieder onmisbaar is; het middelbaar onderwijs, voortzetting van het lager, moet, behalve tot verdere ontwikkeling en beschaving, tot opleiding dienen niet alleen voor handel, landbouw en nijverheid (de industrie-scholen), maar ook voor de universiteit (in gymnasiën); het hooger onderwijs moet strekken tot hoogere beoefening der wetenschap om haar zelve, en tot vorming voor betrekkingen in den staat, waartoe eene wetenschappelijke vorming wordt vereischt.

ENGLAND.

De *Sheffield Times* verhaalt de lotgevallen van een zeebrief:

De postmeester van Friley, nabij Scarborough (de heer *W. Story*) ontving eenen brief, die hen al op een zeer vreemde wijze toekwam. De heer *Story* heeft een zoon, die matroos is aan boord van H. M. transportschip de *Earl of Shaftesbury*, welk vaartuig in de maand Maart j. van Engeland naar Constantinopel vertrok met troepen en paarden, voor het tooneel des oorlogs bestemd. Toen de jonge *Story*, in de straat van Gibraltar op den 11den April, een brief aan zijne betrekkingen geschreven had, was de zee zoo onstuimig, dat er geene depeches naar den wal konden gezonden worden. De jeugdige matroos deed nu zijne letteren in eene flesch, die hij goed digt maakte en aan de woeste golven toevertrouwde. De flesch wederstond het geweld der zee en dreef naar de kust van Afrika, alwaar zij in een visschersnet geraakte en aan wal gehaald werd. De inlandische visschers waren zeer nieuwsgierig naar den inhoud, doch, de flesch gebroken hebbende, verdween heel hunne gaestdrift. De brief werd als nu ongeopend aan den Franschen Consul te Oran (Algerie) gezonden. Van daar maakte hij, onder een omslag aan den Consul-generaal van Frankrijk te Londen, eene reis naar die wereldstad. De Consul-generaal bezorgde hem met een eigenhandig schrijven aan den postmeester te Friley op den post en, weinige dagen daarna, bereikte de letteren van den jongen *Story* hare bestemming. De brief was slechts aan een der uiteinde met een vlak zee-water besmet en vertoonde twee of drie gaestjes, daarin aangebragt, ter voorkoming van overbrenging van eenige besmettelijke bestanddeelen.

SPANJE.

De volgende verwonderingwekkende brief van Cadix komt in de *Nouvelliste* van Marseilles voor:

De stad Cadix verkeert op dit oogenblik in een staat van groote ongewonendheid, ter zake van aldaar plaats hebbende, zeer buitengewone verruften. De cholera heeft sinds hare verschijning, talrijke slagtoffers geëischt, doch de bewoners zijn voor den vervolg van alle vrees voor deze kwaal ontslagen, ten gevolge van de verwonderlijke kuren, welke door, onlangs van de Philippijnsche eilanden aangekomen, Maleijers en Indianen worden verrigt. Deze menschen behandelen de ziekte navolgender wijze: zij leggen den aangetastten persoon op den rug en onthoopen de borst en onder buik; op eene alleen aan hen bekende wijze verrigten zij eene wrijving, welke zij voortzetten, totdat zij onder de vingers eene kleine ronde zelfstandigheid ontwaren, welke zij naar het midden van den oppersmeerbiik (epigastrium) heenteiden en zoodanig knijpen, tot dat zij verbrijzeld is. Zij houden die zelfstandigheid in dien toestand totdat de lijder een kop thee, waarin eenige droppels van een door hen bereiden drank gedaan zijn, gedronken heeft. Een onmiddellijk herstel volgt hierop; en de lijder heeft slechts eene wandeling in de open lucht te doen om zich geheel genezen te zien. De operateurs verzekeren, dat in sommige zeer zeldzame gevallen twee ronden zelfstandigheden in stede van een gevonden worden, en dat in dit geval de kwaal ongevoelbaar is. Op den avond voor den dag, waarop in deze letteren schrijft (29 Augustus) hebben 87 ziekte personen zich aan de Indianen toevertrouwd en zijn allen genezen; de kuur werd in tegenwoordigheid van vele getuigen verrigt. Hetzelfde goede gevolg vond plaats bij alle door hen behandelde personen. Een man, die op een draagbaar naar het hospitaal vervoerd werd en in een zeer gevaarlijken toestand verkeerde, werd door een Indiaan onder handen genomen, en in weinige minuten was de kuur, in tegenwoordigheid van eene groote menigte, voltoerd, en de operateur zeide, zijnen patient ontslaande: „Ga, gij zijt genezen.“ De draagbaar keerde ledig naar het hospitaal terug. In eene herberg, waar dezelfde operateur van zijne vermoeten uitrustte, genas hij een meisje, dat in een sterfenden toestand werd binnen gebragt en aan wier herstel geheel werd gehoopt. De Indianen bewaren, dat de cholera, welke steeds in hun geboorteland heerschende is, binnen weinige seconden door hunne behandeling, — welke zij echter geheim houden, — genezen wordt. Zij zeggen dat de ziekte veroorzaakt wordt door kleine wormen, welke door de atmosfeer ontstaan en die zich aan het hart vasthechten; zij verhalen wijders deze wormpjes te duoden, wanneer zij de kleine ronde zelfstandigheid, die zij van het hart naar het epigastrium afvoeren, verbrijzelen. De Indianen weigeren elke belooning. Het bestuur heeft hun toegestaan de door de cholera aangetaste personen te bezoeken, zij zijn vijf in getal en het gezag heeft alle middelen beschikbaar gesteld, om hunne kuren te vermenigvuldigen.

ZUID-AMERIKA.

Uit Rio-Janeiro verneemt men, dat de heer *Wunderley* in de Kamer van afgevaardigden den 11 een voorstel had gedaan van den volgende inhoud:

Art. 1. De handel en het vervoer van slaven van de eene provincie naar de andere, behalve voor die, die

met hunne meesters reizen, voor zoo verre hun getal niet een door de regering te bepalen cijfer overtreft, is verboden.

Voorts wordt besloten:

1. Dat de manumissie van slaven, die ongeschikt zijn om zich zelve door eigen ardeid te onderhouden, wegens ouderdom of langdurige en ongeneeselijke krankheden, hunne meesters niet ontslaat van de verplichting om ze te onderhouden, wanneer zij daartoe niet geheel de middelen missen.

2. De slaaf, die van zijn meester verlof tot bedelen verkrijgt, zal daardoor als vrij worden beschouwd, ofschoon hij niet in de termen van het voorgaande artikel valt.

3. De respectieve autoriteiten zullen de eigenaars, bedoeld bij art. 1, noodzaken de gemanumitterden, te onderhouden, of een pensioen voor hun onderhouden te verzekeren, indien zij in eene openbare instelling van liefdadigheid mogten worden opgenomen; zij zullen tevens de in art. 2 bedoelde slaven in vrijheid stellen.

Men was bijna zeker, dat deze voorstellen door de Kamer zouden worden aangenomen.

De burggraaf de *Abrantes* heeft een wetsontwerp aan de Kamer voorgedragen, houdende magtiging voor de regering tot bevordering van maatschappijen om visch te vangen, te zouten en te droogen aan de stranden en oevers van het rijk; eenige buitengewone voordeelen worden aan dezulken toegekend, die het eerst mogten worden opgericht.

Te Bahia was het weder zeer schoon en de suiker-oogst zou zeer overvloedig zijn en spoedig binnengehaald kunnen worden.

De markt te Fernambuco was zeer slaauw.

BRITSCH-INDIE.

Het *Madras Athenæum* verhaalt een dier gevallen, die bij den denker de twijfel doen ontstaan, of de geest van een Europeaan en die van een bewoner van Azie wel uit een en dezelfde bestanddeelen gevormd zijn. Eene arme vrouw nam, met eenige waarde bij zich, haren intrek in het huis van een Brahmin. De Brahmin vergiftigde haar en sneed het lijk in kleine stukken. Zijn gezin, uit twee vrouwen en twee dochters bestaande, woonde deze gruwdaad bij. De geheele zaak werd met de meeste bedaardheid en overleg behandeld. Toen het slagtoffer lag te zieletoegen, verlieten de vrouwen geen oogenblik het vertrek. Zij begroeven zelfs het lijk niet. Zij lieten het half uit een in der haast gegraven gat steken, en gingen in en uit om hare gewone bezigheden te verrigten, alsof hetgeen geschied was eene gewone bezigheid ware, waarop de Hemel geen blik verpen en het menschenomde geene wraak zou oefenen.

— De *Lahore Chronicle* deelt mede, dat de rajah van Putteeala binnen kort eene reis naar Engeland zal doen. Hij wil een duizendtal manschappen cavalerie en infanterie, kameelen, olifanten en danseressen medevoeren. Hij heeft ook verzoekt, dat een officier hem vergezellen zou, en hij wil 500,000 p. sterl. (£ 6,000,000) op deze reis verteren.

— Een correspondent van den *Englishman* deelt mede, dat de bijbel op de gouvernements-school te Rawul Pindi is ingevoerd. De voornaamste inlanders uit het district verklaarden, dat zij daartegen geen bezwaar hadden, en de school is opgedragen geworden aan de Amerikaanse zendingen. De commissaris verdient lof voor zijne liberaliteit en zijn verstand.

Men deelt mede, dat het tarief van in- en uitgaande regten, door het Calcutta-directory openbaar gemaakt, niet juist is. Het is te oud. Het differentieel regt tusschen Engelsche en vreemde bodems is afgeschaft en suiker is geheel vrij van regten.

Wij zien, dat de Horticular en Agricultural Society steeds voortgaat met hare pogingen, om de groene indigo in Bengalen in te voeren. De heer *M. C. Murray* deelt mede, dat reeds 254 planten verspreid zijn en in het open veld kunnen geplant worden. Indien zij goed gedijen, dan zal de proef gelukkig zijn uitgevallen en zullen de hulpbronnen van Bengalen door een nieuw artikel van cultuur vermeerderd zijn.

De Britsch-Indische regering heeft openbaar gemaakt, dat de electriche telegraphen-linie op den 1 November voor het publiek zal worden opengesteld.

— De *Lahore Chronicle* deelt een verhaal mede, waardoor men kan zien met welken spoed de rechtsbedeling in Punjab plaats heeft. Een Muselmansche waterdrager verlangde een schielijken overtocht naar het paradijs. Hij doodde te dien einde op den 18 Junij een Sikh, zonder daartoe de geringste aanleiding te hebben. Op den 20 stond hij te regt, op den 21 werd hij ter dood veroordeeld en op 10 Julij werd hij gehangen. In Bengalen zou de instructie drie maanden geduurd hebben en welligt op de lange baan zijn geschoven, uit vrees voor godsdienstige opgewondenheid.

— Dr. *Sprenger* heeft uit Alexandrie aan de Bengaalsche Aziatic Society eene hoogst belangrijke ontdekking gemeld. Hij heeft een manuscript van *Wagidy*, den besten schrijver over het leven van Mohammed, gevonden. Men wist niet dat er een exemplaar van bestond. Het behoort aan den tolk van het Oostenrijksche consulaat te Alexandrie en het is aangekocht voor de Bibliotheca Indica.

— De *Bombay Times* zegt, dat met de laatste mail een Europeesch likdorensnijder te Bombay is aangekomen. Ongelukkig dragen de inlanders geene laarzen. Zij hebben dus geene likdorens. De man moet dus de terugreis aannemen.

— Ten einde aan te toonen, hoezeer de Engelsche regering voor de godsdienstige belangen harer onderdanen zorgt, deelen wij mede, dat de heer Dr. *D. M. Dongall*, op aanzoek van den rajah van Sarawak en van den bisschop van Calcutta, tot bisschop van Burneo is benoemd. Te St. James, Piccadilly, Londen, werd den 28 September eene afscheidsdienst gehouden. De heer *Brooke* zegt, dat de inlandsche stammen herhaaldelijk om onderwijzers hebben verzocht. De rajah heeft bij het genootschap tot verspreiding van het Evangelie aanzoek gedaan, derwaarts een genoegzaam aantal zendingen te doen vertrekken. De Chinese landverhuizers zijn talrijk en schijnen het oor aan de zendingen te willen leenen. Het genootschap heeft echter slechts 4 personen kunnen uitzenden. Met den nieuw benoemden bisschop zullen evenwel nog eenige zendingen vertrekken. De bisschop van Calcutta beschouwt Burneo, als het meest belovende veld voor deze heilige taak op den geheelen aardbol.

AUSTRALIE.

Melbourne. De volgende belangrijke aanhaling uit de *Melbourne Argus*, eene duidelijke inzage gevende van den staat der markten in levensmiddelen toont, dat er geene reden tot vrees bestaat voor iets dat naar hongersnood gelijkt.

Voorraad van voedsel. Er is onlangs veel gesproken geworden omtrent een voorraad van meel in dit land, Uit de daadzaken voor ons zijn wij ongenegen te denken, dat er eene werkelijke daling zal zijn in invoer. In 1853 was de netto invoer in deze kolonie omtrent 30,000 ton, en op het einde van het jaar berekende men, dat omtrent 7000 voorhanden waren. Een groot gedeelte van laatstgemelde was zuur, maar het werd met zoet meel vermengd en grootendeels verbrijkt. De invoer van Van Diemensland, tengevolge van een slechten oogst, had onlangs opgehouden, en de afschepingen uit de Vereenigde Staten waren verminderd. Maar aan den anderen kant, hebben wij gedurende het laatste kwartaal meer dan 3000 ton uit Zuid-Amerika ontvangen, en daar de prijzen voordelig waren, bestaat er geen twijfel dat deze invoer uit dat kanaal zal aanhouden. Groote ladingen komen nu ook aan van Zuid-Australie, waar men zegt dat de voorraad groot is. Uit Nieuw Zuid-Wallis verwachtte wij ook aanmerkelijken invoer. Wij hebben vroeger gezegd, dat de aanvraag in Europa de afschepingen uit de Vereenigde Staten zoude aftrekken, maar wij zijn door Amerikaanse kooplieden onderdrukt, dat dit den handel in meel van de Gallego en Havalii molens niet zal benadeelen, welke hoofdzakelijk ingerigt zijn voor lange reizen, terwijl gewone kwaliteiten naar Europa gezonden worden. De invoer te Melbourne alleen, in het laatste kwartaal, was 9219 tonnen meel, hetgeen merklijk meer is dan de overslag van voorleden jaar.

Het is waarschijnlijk dat de hoeveelheid uit Zuid-Australie te wachten, vergroot is geworden, daar het volkomen zeker is, dat de prijs, waarvoor onlangs meel uit deze kolonie uitgevoerd is geworden, geen stand kan houden.

De behoefte aan den uitgebreiden invoer, door bovenstaande cijfers aangetoond, zegt de *Adelaide Observer* moet zeer aanmoedigend zijn voor onze boeren, als aantoonende dat zij, voor het tegenwoordige ten minste, niet voor eenige beperkte belooning voor hun werk behoeven te vreeszen. De Melbourne markt is een stevige markt, en de voortbrengende kolonies in hare onmiddelijke nabijheid zijn meer in staat om dezelve geregeld en goedkoop te voorzien, dan afgelegene landen. De prijs van koorn kan niet beneden een voordeligen prijs dalen, alvorens Australische landbouw de Australische behoeften meer dan te boven gaat, en er moeten jaren verlopen alvorens dit geschiedt.

Niettegenstaande het drooge seizoen en de moeilijkheid, welke er bestaat om handen te krijgen, geëvenredigd aan onze landbouwende behoeften, is het aangenaam te kunnen melden, dat de hoeveelheid land, reeds bezaaid en toebereid voor koorn, alleen meer dan 90,000 akkers bedraagt. Eene veel grootere hoeveelheid land zal dit jaar onder bebouwing worden gebragt, dan ooit in de kolonie is bezaaid geworden.

— Dronkenschap blijft in hooge mate heerschen in de kolonies Victoria, Nieuw Zuid Wales en Tasmanie. Sir *William Denison*, in zijne laatste aanspraak aan de leden van den wetgevenden raad der kolonie, zeide, dat uit eene revenue van £ 185,690 niet minder dan £ 91,002 getrokken werd uit de imposten op sterke dranken. Hij vermeldde ook de verbazende daadzaak, dat de boeten en kosten in de Magistraats hoven van £ 2147 in 1850 tot £ 5106 in 1853 waren toegenomen. Deze cijfers toonen eene daarmede overeenkomstige vermeerdering aan in de vonnissen wegens dronkenschap, terwijl er eene vermindering is geweest in het getal der bevolking. Zijne Excellentie is van gevoelen, dat negen tiende gedeelte van misdaden in de kolonie kan toegeschreven worden of aan werkelijke dronkenschap, of aan een verlangen om geld te krijgen ter bekoming van drank.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgeseild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Nam.
Dec. 12	Engelsch.	Wegrans	J. B. Thurtelo.	Man. en Sing.	12 Nov.	London.
»	Nederlandsch.	Gerardus Jacobus	Ruys	Shangie	15 »	»
»	»	Caroliene	J. D. Ross	Batavia	10 Dec.	Cocos-Eilanden.
»	Americaansch	Merlin	E. Weston	Singapore	5 »	Boston.
»	Britsch	Berque Clydesed	Alpine	Manilla	26 Nov.	Cork.
»	»	Hedig Kissar	W. Wilson	Shanghai	27 »	London.
»	Americaansch	Zantao	D. F. Moorman	»	»	New-York.
»	14 Engelsch.	Tipoo Said	J. Cornforth	Liverpool	»	Singapore.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agens.
Dec. 13	Z. M.	st. Godeh	luit. v. 1 kl. Pels Rijcken	Makassar	8 Dec.	»
»	14 Nederl.	Indisch Columbus Almansoor	Said Sahil	Singapore	»	Conlater.
»	15 Nederl.	Maria Adriana	S. Van der Held	Sydney	29 Oct.	»

Vertrokken Schepen van Batavia.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Naar. Lists ship departures from Batavia.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Table with columns: Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Bestemming, Agenten. Lists ships in cargo at Batavia.

De Nederlandse Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Van. Lists arrivals at Soerabaya.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gezagvoerder, Naar. Lists departures from Soerabaya.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. Gedeh: de heer Hasskarl.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 13 tot en met den 16 December 1854.

AANVOER.

Van Singapore via Riouw en Muntok per ned. ind. stooms. Macassar gez. Chevalier agt. B. Kopersmit en co. 100 coll. planken. A. Disperos.

Van Cheribon per ned. ind. bark schip Naim Bahair gez. Sech Fagie. 2270 pic. suiker. Cramerus en Reed.

Van Pacalongan per ned. ind. bark Batavia gez. Tan Ingok. 518 pic. java tabak. Oeij Tiangdjoen.

UITVOER.

Naar Padang via Bencoeelen per ned. ind. stooms. Padang gez. C. F. A. Perrille agt. Kopersmit en co.

2 vn. koperdraad. 10/m. manill. sigaren. 20 pic. lood. 170 ps. zw ijzer. Metzendorff Wilmans en co.

24 coll. madapoll. de Weerd Ruyt en co. 17 kn. div. kat. goederen. 1 do. eur. sarongs. 1 bl. woll. dekens.

24 krاندj. eur. aardewerk. 3 vs. menie. Purvis. 3 kn. div. kat. goederen. Tambis Bossin.

1 kt. eur. doeken. 1 do. do. lange kleedjes. 1 do. do. sarongs. 2 do. do. chitsen. 1 do. do. katoenen. 7 coll. langcloths. 1 bl. gebi. katoen.

38 kn. eur. longcloths. 4 kn. do. bat. tjindoes. 4 do. idem. doeken. 3 do. div. kat. goederen. 2 kn. sam. spiegeltjes. 2 do. misoa Lim Hoa.

3 kn. mousseliemen. 1 do. sarongs. 1 do. franjes. Metzendorff Wilmans en co. 5 kn. div. kat. goederen. 1 bl. woll. dekens. Sait Ajoefris.

4 kn. mill. goederen. 200 ps. goenje zakken. Gouvernment. 1 kt. spiegels. 2 do. div. kat. goederen. J. de Fiannus.

2 kn. kleinigheden. D. N. Bujs en co. 1 kt. div. eur. wolle goederen. 2 pic. roode wijn. Said Alhadat.

20 kn. bier. 5 do. cognac. 10 hammen. Ho Kianhian. 50 ps. eur. chitsen. 5 do. do. grijn. 2 do. Palembang trommels. Madas.

9 tonn. buskruid. 5 pakk. kisten. 14 bakken. 4 tonn. lood. 32 ribben. 2 ladders. 1 buskruidkleed. Gouvernment.

f 2100 specie. f 1300 receptissen. Abdul Kaoen. 1 kt. div. kat. goederen. Said Bendoean.

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stooms. Konings der Nederlanden gez. Deighton agt. Maclaine Watson en co.

750 pic. jap. koper. (15 vn. bier uit entrep.) Agenten. 3 vn. bier. 1 kt. cognac. 1 do. wit brandewijn. 1 do. madera.

16 cod. java tabak. Ho Tiangdjoen. 9 kn. mill. goederen. Gouvernment. 10 stav. koper. G. Suermond en co.

1 kt. kat. goederen. Sech Bakar. Naar Samarang per ned. ind. brik El Ieer gez. Said Bakar.

5 pic. kruidnagelen. 11 do. eur. koperwerk. 25 do. do. bladkoper. 7 do. do. oud ijzerwerk. 10 do. do. ijzer spijkers. 11 kn. do. div. goederen.